

Finansdepartementet
Sendes elektronisk

Dato: 17.11.2025
Vår ref.:
Deres ref.:

Finansforetaks informasjonsdeling for å bekjempe økonomisk kriminalitet

Finans Norge viser til høringsbrev med vedlegg av 17. september 2025.

Finans Norge har vært opptatt av behovet for en ny vurdering av finansforetaksloven § 16-2 over lengre tid. Det er svært positivt at Finansdepartementet nå har fulgt opp dette tiltaket i Meld. St. 15 (2023-2024).

Finans Norge støtter i hovedsak Finansdepartementets forslag til endringer i finansforetaksloven og finansforetaksforskriften. Vi har imidlertid enkelte merknader til bestemmelsenes innretning og utforming slik de er foreslått, samt avgrensningen til hvitvaskingsloven og personopplysningsloven. Vi er kjent med høringssvaret fra Finans Norge Forsikringsdrift og slutter oss til de momenter som fremgår der.

Finans Norge er enig i at kriminalitetsutviklingen tilsier at det er behov for en klargjøring og utvidelse av rammene for deling av informasjon mellom finansforetak, med politiet og med tilbydere av elektroniske kommunikasjonstjenester.

Finans Norge kan slutte seg til den formålsangivelse som fremkommer i forslaget til ny § 16-2 (4). Dette er en viktig tydeliggjøring for å sikre at opplysninger deles i tråd med bestemmelsens hensikt.

Finans Norge har følgende merknader enkelte punkter i høringsnotatet:

I. Hvem bør finansforetak kunne dele opplysninger med?

I høringsnotatet pkt. 5.3.3. reises det spørsmål om hvem finansforetak bør kunne utlevere taushetsbelagte opplysninger til. Det foreslås en forskriftsadgang til å fastsette ytterligere offentlige og private aktører ut over de som omfattes av den foreslåtte bestemmelsen. Av hensyn til samfunnets «totalforsvar» mot økonomisk kriminalitet foreslår Finans Norge at det også vurderes om informasjon bør kunne utleveres fra finansforetak til følgende aktører:

- *Skatteetaten og Foretaksregisteret*

Finansforetakene har i dag en plikt til å dele kundeopplysninger som kan ha betydning for noens skatteplikt med Skatteetaten, men ingen rett til å varsle av eget initiativ ved mistanke om økonomisk kriminalitet. Det bør vurderes om finansforetak skal kunne varsle Skatteetaten og Foretaksregisteret på

eget initiativ dersom banken identifiserer nye selskaper og individer som det mistenkes er involvert i registermanipulasjon, mva/skatte-svindel eller annen type økonomisk kriminalitet.

- *Arbeidstilsynet*

Det bør vurderes om finansforetakene skal kunne varsle arbeidstilsynet om selskaper det mistenkes at utnytter ansatte ved å blant annet ta kontroll over ansattes BankID, konto, pass, etc.

- *Stø AS/BankID (Tilbydere av elektroniske ID-og tillitstjenester)*

Finans Norge mener det bør vurderes og klargjøres om også Stø AS/BankID omfattes av utleveringsadgangen.

Det vises til høringsnotatet side 15. Stø AS anses å utføre oppdrag for banken og det vises til at ansatte i Stø AS som har tjenstlig behov for kundeopplysninger ikke anses som «uvedkommende» etter finansforetaksloven. Dette vil imidlertid ikke gjelde dersom kontraktsforholdet med Stø AS skulle endre seg slik at banken ikke lenger anses å utkontraktere oppgaver til Stø AS. Det er videre uklart om argumentasjonen rundt «vedkommende/uvedkommende» er holdbar når det gjelder deling av informasjon med Stø AS som ikke er nødvendig for at Stø AS skal kunne levere tjenestene under avtaleforholdet (men som i stedet skal oppfylle formålet om å bekjempe økonomisk kriminalitet).

II. Forholdet til personopplysningsregelverket- Tilstrekkelig rettsgrunnlag etter GDPR artikkel,6. 9 og 10.

Departementets forslag til § 16-2 fjerde ledd innebærer at finansforetak skal kunne utlevere opplysninger når det er nødvendig for «å forebygge eller avdekke økonomisk kriminalitet og annen alvorlig kriminalitet».

Det er uklart om forslaget er ment å gi grunnlag etter GDPR for behandling av personopplysninger i forbindelse med utleveringen. Spørsmålet kommer særlig på spissen dersom opplysningene er omfattet av GDPR artikkel 10 eller artikkel 9. Dette er en viktig at dette er avklart for å oppnå formålet med lovendringen.

Det følger av forslaget at nytt fjerde ledd skal erstatte finansforetaksloven § 13-21 som gir foretak som yter betalingstjenester hjemmel for å «samle inn, bearbeide og utveksle» seg imellom betalingsinformasjon når dette er nødvendig for å sikre forebygging, etterforskning eller avsløring av betalingsbedragerier. Alternativene «samle inn» og «bearbeide» er således ikke foreslått videreført. Vi anbefaler at dette tas inn igjen i den foreslåtte bestemmelsen og at begrepet «behandle» benyttes for å dekke all nødvendig behandling av personopplysninger. Dette er viktig å få avklart for alle foretak som omfattes ny § 16-2 fjerde ledd og finansforetaksforskriften § 16-17 (1), og ikke bare de som er omfattet av finansforetaksloven § 13-21, om bestemmelsen gir et tilstrekkelig grunnlag for ikke bare utveksling, men også for den interne behandlingen (herunder innsamling, lagring og bruk) av opplysningene til de formål som fremgår av lovforslaget.

Når det gjelder behandlingsgrunnlag for foretak som mottar opplysninger viser Finans Norge også til vår høringsuttalelse av 13.06.2025 pkt. 3.1. til høringen «endringer i politiregisterforskriften § 9-7 om politiets adgang til å levere opplysninger til banker og finansinstitusjoner». Merknadene der anses å ha relevans også i forbindelse med denne høringen.

III. Informasjonsdelingsordning

I forslaget til ny § 16-17 (3) i finansforetaksforskriften foreslås det at informasjonsdeling kan skje gjennom en informasjonsdelingsordning, som er opprettet for samme formål og etablert i samsvar med og oppfyller kravene i personopplysningsloven og DORA-loven. Finans Norge mener en slik bestemmelse er lite treffende, og at det er klart at personopplysningsloven og DORA-loven gjelder. Tjenesten kan dermed leveres av en tredjepartsaktør som er databehandler etter personopplysningsloven. Det er positivt at adgang og rammer for deling forskriftsfestes, men formuleringen i forslaget § 16-17 (3) bidrar ikke til klargjøring.

IV. Forholdet til hvitvaskingsregelverket

Høringsnotatet og forslaget til endring i finansforetaksloven med forskrift avgrenser mot spørsmål om informasjonsdeling etter hvitvaskingsregelverket. Hvordan denne distinksjonen skal trekkes drøftes imidlertid ikke. Det problematiseres heller ikke om det kan oppstå eventuelle konflikter mellom den foreslåtte delingsadgangen i finansforetaksloven og avsløringsforbudet i hvitvaskingsloven. Dette bør klargjøres nærmere.

Det henvises for øvrig i høringsnotatet til at EUs nye hvitvaskingsforordning utvider adgangen til å utveksle kundeopplysninger og den arbeidsgruppen Regjeringen har nedsatt for å utrede gjennomføringen av EUs hvitvaskingspakke. Det sies imidlertid ikke noe mer konkret om hvordan departementet vurderer dette. Dette er forhold departementet bør vurdere nærmere.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Atle Roaldsøy
Advokat/fagdirektør

Nils Henrik Heen
Advokat/juridisk direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ingen signatur(er)